

TERÉNNÍ POZNÁVACÍ HRA

PRO NÁVŠTĚVNÍKY

STEZKY ZDRAVÍ TŘEBOŇ – HRÁDEČEK

Vítejte na Stezce zdraví a zahrajte si při procházce po její trase.

JAK HRA FUNGUJE: U čtrnácti zastavení naučné stezky Vás čekají úkoly, jejichž řešením získáte písmena do tajenky. Můžete si vybrat ze **3 variant hry** s různými úkoly a tajenkami, a zároveň plnit **doprovodné pohybové úkoly inspirované zvířaty**. V každé variantě hry rozluštíte s pomocí tajenky číselný kód a odemknete si **schránku s návštěvní knížkou a „pokladem“** - malou pozorností na památku. Schránka je umístěna v záchranné stanici pro volně žijící živočichy v Třeboni. Přístup k ní je možný v otevírací době stanice (www.vydry.org).

Délka trasy: 3,6 km po naučné stezce + 1,8 km městem do cíle

Vhodné roční období: když jsou na stromech listy.

Doporučené vybavení na cestu: oděv a obuv do přírody, voda k osvěžení, tužka.

Časová náročnost: 2-3 hodiny.

Tištěný návod ke hře získáte v Turistickém informačním centru na Masarykově náměstí v Třebíči. V el. podobě si jej můžete stáhnout na webech.vydry.org a krasec.cz

Přejeme Vám příjemné zážitky.

Zdroj: mapy.cz

© Seznam.cz, a.s., 2020 a další

VARIANTA 1 - odpovědi na otázky: Ke každému zastavení naučné stezky je připravena otázka se třemi možnostmi odpovědi. Ke každé odpovědi je přiřazeno jedno písmeno. S pomocí informačních tabulí vyberte správné odpovědi a příslušná písmena použijte do tajenky.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Číselný klíč k pokladu: Y, N, R

VARIANTA 2 - osmisměrka: Vyškrtejte rodová jména stromů (první jméno - např. hloh) z jednotlivých zastavení naučné stezky. Nevyškrtnutá písmena použijte do tajenky:

Tajenka:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25		

Číselný klíč k pokladu v první desítce: první A, K, R

ŠIKOVNÁ ZVÍŘATA - doprovodné pohybové úkoly (nejen) pro děti začínají u 3. stanoviště.

1. STANOVIŠTĚ

Test - otázka: Jak se jmenuje stoka podél Nové cesty?

R) Černá S) Zlatá

T) Prostřední

Pokračujte dál podél Zlaté Stoky.

2. STANOVIŠTĚ - LÍPA

Na tomto stanovišti není sportovní prvek, ale lípu zde najdete. Listy lípy srdčité mají na rubu v úhlech nervů rezavé chloupky. Jen brzy na jsou chloupky spíše žlutavé. Lípy mají v kmenech poměrně často dutiny, které slouží jako hnízdiště či úkryt mnoha druhům živočichů např. některým druhům sov, netopýrům, veverkám a dalším.

Prohlédněte chloupky na rubu listů lípy u stanoviště a zjistěte, zda je to lípa srdčitá.

Test - otázka: Jak se jmenuje mlýn, u kterého je památná lípa v katastru Třeboně?

O) Svět

Y) Opatovický

Z) Horusický

3. STANOVIŠTĚ - OLŠE

Olši najdete, podíváte-li se přímo od pravého boku čápa přes travnatou plochu směrem k městu.

Test - otázka: Na Třeboňsku roste většinou olše lepkavá. Pokuste se zjistit, co je na ní lepkavého:

A) spodní strana listů

B) pupeny

C) kůra

Sportovní úkol: Kuna lesní umí docela dobře šplhat po stromech. Může vybírat třeba ptačí hnízda.

Vyšplhejte až k čápovi. Dotknete se ho?

4. STANOVIŠTĚ - JASAN

Jasan je v blízkosti stanoviště. Prohlédněte si listy, pupeny, případně semena.

Test - otázka: Jakou barvu mají pupeny našeho nejběžnějšího jasanu?

N) černou

O) hnědou

L) žlutozelenou

Sportovní úkol: Myšice lesní dokáže běhat po tenkých větvích stromů. Pomáhá jí dlouhý ocásek.

Přejděte kládu s rozpažením a s připažením. Posuďte sami, kdy se rovnováha udržuje lépe. Myším pomáhá ocásek, lidem ruce.

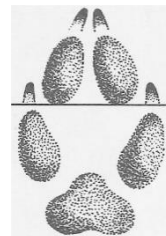
5. STANOVIŠTĚ - BŘÍZA

Naše nejběžnější bříza dostala druhové jméno podle barvy kůry. Nedaleko tohoto stanoviště začíná březová alej, kterou stezka pokračuje.

Test - otázka: Jak se jmenuje osobnost, po které je pojmenována cesta březovou alejí a jaký měla význam pro Třeboňsko?

- I) Josef Šusta (Šustovka) - Zasloužil se o moderní rozvoj rybníkářství na Třeboňsku a ve střední Evropě.
- O) Petr Vok (Vokovka) - Poslední z rodu Rožmberků. Žil v Třeboni a zasloužil se o rozvoj města.
- Z) Antonín Bříza (Březovka) - Tuto alej založil a vysázel v okolí Třeboně mnoho dalších stromů.

Sportovní úkol: Víte, že zajíc běhá rychleji než liška? Zdravého zajíce liška nedohoní. Vyzkoušejte vaši rychlost. Na začátku aleje po levé straně je kůl - START. Další kůly jsou 50m, 200m a 400m. **Jak rychle uběhnete vybranou vzdálenost? Stopněte si to nebo uspořádejte závody kdo koho dohoní.**

6. STANOVIŠTĚ - VRBA

Podél stezky Zdraví roste převážně druh širokolisté vrby, jehož listy jsou na obrázku. Můžete potkat také vrbu s listy úzkými. Vám do tajenky druhů stromů stačí tato širokolistá vrba, kterou nejdete dále na stezce.

Test - otázka: Jak mají vrby jívky vyřešené pohlaví?

- C) Květ má obě pohlaví (pestíky i tyčinky s pylovými zrny)
- L) Na jednom stromě jsou samčí (jen tyčinky s pylovými zrny) i samičí květy (s bliznami)
- K) Na jednom stromě jsou jen samičí květy (s bliznami) a na druhém jen samčí /tyčinky s pylovými zrny

Sportovní úkol: Volavky rády sedají na tenké větve ve vrcholcích vysokých stromů, které se s nimi pěkně houpou. **Pohoupejte se na houpačce jako volavky na tenkých větvích stromů.**

7. STANOVIŠTĚ - DUB

Nedaleko přes cestu roste krásný starý dub letní. Říká se mu Čertův nebo také Krčínův dub.

Test - otázka: Z našich původních druhů dubů roste na Třeboňsku nejvíce dub letní. Má krásné lidové jméno. Jaké?

- D) dub drnák
- H) dub křemelák
- T) dub šípák

Sportovní úkol: Znáte hádanku: „Visí, visí visatec, pod ním sedí chlupatec. Visatec se utrhne, chlupatec ho popadne.“ Co to je?

Zkuste, jak dlouho dokážete viset na hrazdě, než vás chlupatec sežere. Také se na hrazdě můžete pohoupat hlavou dolů, jako žaludy dubu letního na dlouhých stopkách.

8. STANOVIŠTĚ - BUK

Buk na stezce nenajdete, ale zajděte do parků v Třeboni.

Test - otázka: Z bukového dřeva se vyrábějí špachtle k teflonovým pánvím, protože dřevo má

- O) ... jemnou sladkokyselou chuť.
- L) ... má kořeněnou vůni.
- R) ... nemá žádnou chuť.

Sportovní úkol: Už víte, že liška běhá pomaleji než zdravý zajíc. Ten má oproti ní některé výhody. Například silné zadní nohy, které mu pomáhají při běhu do kopce.

Zkuste se projít po kládě nahoru a dolů. Co pro vás bylo snadnější?

9. STANOVIŠTĚ - JAVOR

U tohoto stanoviště javor není, ale najdete jej po levé straně této silnice před dalším mostkem. Dívejte se a zkuste jej objevit.

Test - otázka: Václav Neckář zpívá v jedné písni o nástroji vyrobeném z javoru. Který to je?

A) kytara

O) housle

U) flétna

Sportovní úkol: Veverka umí přeskakovat ze stromu na strom. Pomáhá jí huňatý ocásek a tenké ostré dráčky. Přeskákejte na všechny sloupky, aniž se dotknete země.

10. STANOVIŠTĚ - HABR

V okolí stezky neroste, ale zajděte si do třeboňských parků. Prohlédněte habrová semínka a porovnejte si listy buku a listy habru.

Test - otázka: Dřevo habru je tak tvrdé, že si vysloužilo název:

T) kamenné dřevo

D) železné dřevo

B) čertovo dřevo

Sportovní úkol: Vzpomeňte si na myšici lesní, jak jí pomáhá dlouhý ocásek udržovat rovnováhu. Stejně pomáhá dlouhý ocásek i kočkám. Zkuste, jak se vám podaří přejít po kládách s rukama upaženými a s rukama připaženými. Co je snadnější?

11. STANOVIŠTĚ - SMRK

Smrky uvidíte z tohoto stanoviště, když pohlédnete dál za stoku směrem do lesa.

Test - otázka: Čím si pomáhají pylová zrna smrků, aby dokázala uletět i několik desítek kilometrů?

N) mají dvě drobná křídélka

O) jsou jemně ochmýřena

E) mají vzdušné vaky

Sportovní úkol: Rys ostrovid dokáže při lovu skočit do výšky 2,5m a do dálky až 10m. Přeskákejte sloupky skoky roznožmo a vodorovné klády skokem snožmo. Pro rysa by to byla hračka.

Po levé straně předposlední strom před mostkem je javor mléč. Můžete vyzkoušet, zda roní mléko po odtržení listu. Za tímto stanovištěm před mostkem odbočte vlevo po žluté turistické značce.

12. STANOVIŠTĚ: BOROVICE

U stanoviště roste borovice lesní. Při pohledu na tabuli ji máte napravo. Nalevo můžete porovnat široké listy vrby jívy s listy úzkolisté vrby.

Test - otázka: Který z druhů borovic je u nás nepůvodní?

C) borovice černá

A) borovice lesní

K) borovice blatka

Sportovní úkol: Ježek má velmi silný kruhový sval po celém okraji bodlinatého hřbetu. Při ohrožení se sval smrskne a ježek se zabalí do kuličky. Má tak vekou sílu, že jej téměř nelze rozevřít. Vyzkoušejte, jak máte silné břišní svaly. Lehněte si na záda na šikmou lavici, zahákněte nártý za kládu a počítejte, kolik uděláte sklapovaček.

13. STANOVIŠTĚ: TOPOL

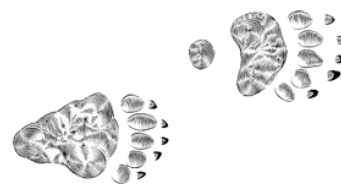
Z tohoto stanoviště uvidíte za stokou mladé stromky druhu topolu, jehož listy jsou zde vyobrazené. Všimněte si, jak se nápadně kmitají i ve slabém vánku. Další asi čtyři vzrostlé topoly tohoto druhu jsou asi 100m odtud napravo u cesty za další borovicí.

Test - otázka: Listy jednoho z našich topolů se i ve slabém vánku nápadně kmitají. Proto se říká: „Třeše se jako“ Čím je to způsobeno?

V) Listy jsou velmi jemné a tenké.

K) Dřevo je velmi měkké tak se chvěje celý strom.

E) Listy jsou malé na dlouhé tenké stopce.

Sportovní úkol: Snad nejsilnější zvíře, které můžeme potkat v naší republice jen velmi vzácně v Beskydech je medvěd hnědý. Zkuste svoji sílu. Vyberte si činky, které vám vyhovují, lehněte si na záda a spočítejte, kolikrát je zdvihnete. Pozor platí jen zdvih do natažených rukou.

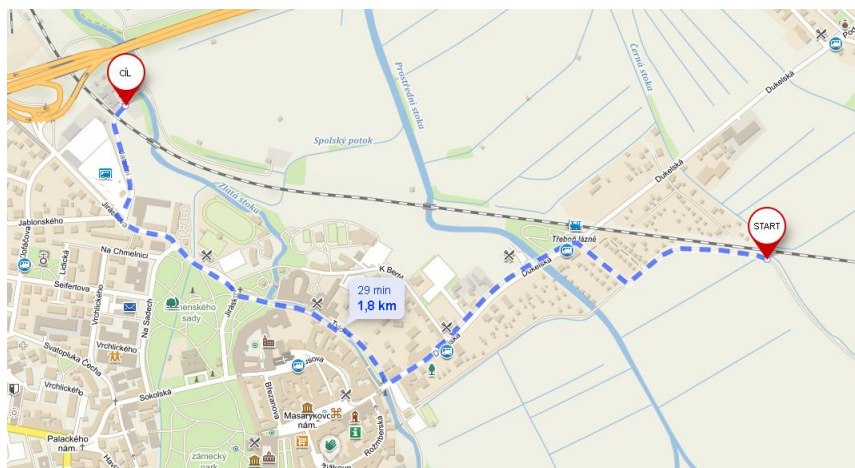
14. STANOVIŠTĚ: JEDLE

U tohoto stanoviště je maličká jedle schovaná (při pohledu na tabuli vlevo) za doušky mezi trávou. Pokud ji tráva zarůstá, můžete jí pomoci a trávu vytrhat, aby k ní mohlo světlo.

Test - otázka: Z jedlového dřeva se na Třeboňsku vyráběly ...

C) hatě pod cesty budované na rašelinné půdě Y) seníky na lukách K) výpustní roury na rybnících

Nyní vás čeká cesta na záchranou stanici. Pokračujte po žluté turistické značce na hlavní silnici. Cesta vede městem okolo Bertiných lázní k autobusovému nádraží. Odtud pokračujete na záchranou stanici po červené značce cca 200 metrů. Viz mapka:

Zdroj: mapy.cz

© Seznam.cz, a.s., 2020 a další

Tuto hru pro vás připravila Krajská síť environmentálních center Krasec v rámci projektu Oživené stezky. Projekt Oživené stezky je financován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. Tento projekt je podporován Jihočeským krajem.

Autor hry: Český nadační fond pro vydru

Jateční 311, Třeboň

vydry@vydry.org

www.vydry.org

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

www.sfzp.cz

Ministerstvo životního prostředí

www.mzp.cz

Jihočeský kraj

